

NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM

TÁJÉKOZTATÓ A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNYRŐL

– A pedagógusok előmeneteli rendszere –

A pedagógusok előmeneteli rendszere

I. A rendszer bevezetésének ütemezése

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 64-65.§-a szól a pedagógusok új előmeneteli rendszeréről. A törvény „kerettörvény”, ezért a részletszabályokról a 2012. második félévében kiadásra kerülő kormányrendelet szól majd. A rendszer alapjait és bevezetésének főbb körülményeit azonban az Nkt-ből is megismerhetjük.

A 95. § (3) bekezdés értelmében a pedagógus előmeneteli rendszer 2013. szeptember 1-jén lép hatályba.

A már pályán lévő pedagógusok első minősítése 2013. szeptember 1. és 2018. június 30. között megtörténik [97.§ (19)]. A pedagógusok minősítésüket követő év első napján kerülhetnek magasabb fokozatba. A magasabb fokozatba kerülés első lehetséges időpontja így tehát 2014. január 1.

II. A pedagógus életpálya szakaszai

A pedagógus életpálya egy kétéves gyakornoki időszakból, és három – kivételes esetben négy – további fokozatból áll: Pedagógus I., Pedagógus II., Mesterpedagógus, és Kutatótanár fokozatból. A Pedagógus I. és a Pedagógus II. fokozatba lépés kötelező, a többi fokozat elérése már nem, ezek a szakvizsgával vagy tudományos fokozattal rendelkező pedagógusok számára nyújtanak újabb előrelépési lehetőséget.

Pedagógus I. fokozatba az léphet, aki megfelelt a gyakornoki idő lezárását jelentő minősítő vizsgán, míg a Pedagógus II. fokozathoz minősítési eljárás szükséges, amelyet legkorábban a fokozatba kerülést követő hatodik tanév során lehet lefolytatni. A Mesterpedagógus fokozat elérésének feltétele a pedagógus szakvizsga megszerzése, legalább 14 éves pedagógusi munkaviszony, valamint a második minősítés megszerzése, míg Kutatótanár az lehet, aki tudományos fokozattal, legalább 14 éves pedagógiai gyakorlattal rendelkezik, rendszeresen publikál és megszerezte a második minősítést.

NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM

TÁJÉKOZTATÓ A NEMZETI KÖZNEVELÉSÉRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNYRŐL

– A pedagógusok előmeneteli rendszere –

III. Új pedagógus bértábla

Az új pedagógus előmeneteli rendszer és az ehhez kapcsolódó új pedagógus bértábla – fenntartótól függetlenül – minden nevelési-oktatási intézményben dolgozó pedagógusra vonatkozik. A pedagógus-bérek értékállóságának megőrzése érdekében az illetményalap főiskolai végzettség esetén a mindenkori minimálbér száznyolcvan, egyetemi végzettség esetén kétszáz százaléka. [65. § (2)].

A különböző fokozatokhoz eltérő illetmények tartoznak, továbbá a pedagógus „a pedagógus-munkakörben töltött idő alapján háromévenként eggyel magasabb fizetési kategóriába lép” [64.§ (5)]. Az új pedagógus bértábla tehát a megszerzett képesítéseket, a minősítés eredményét és a pályán töltött éveket is figyelembe veszi.

Az új pedagógus bértáblát a törvény 7. számú melléklete tartalmazza, mely az egyes fokozatokhoz és az azon belüli kategóriákhoz tartozó illetményeket az illetményalap %-ában határozza meg. A nevelési-oktatási intézményekben alkalmazottak számára járó pótlékokról pedig a törvény 8. számú melléklete rendelkezik, szintén az illetményalap %-ában adva meg azokat.

A mellékelt táblázat segítségével bárki könnyen kiszámolhatja, hogy a jelenlegi, vagy akár egy képzelt minimálbér alapján kiindulva milyen konkrét összegeket jelentenek az egyes százalékok.

IV. Előmeneteli szabályok a pályán lévő pedagógusok számára

A hivatásukat gyakorló pedagógusok számára is érvényes 2013. szeptember 1-től az új pedagógus bértábla. A legalább két éve pályán lévő pedagógusok ekkor a Pedagógus I. fokozat szakmai gyakorlatnak megfelelő kategóriájába kerülnek. Ezután fokozatosan történik a rendszer teljes körű kiépülése: a rendszer bevezetésekor legalább 8 éve pályán lévők első sikeres minősítésüket követően a Pedagógus II. fokozatba kerülnek, míg a legalább 14 éves pedagógusi tapasztalattal, pedagógus-szakvizsgával, illetve tudományos fokozattal rendelkező pedagógusok minősítésüket követően azonnal a Mesterpedagógus, illetve Kutatótanári fokozat szakmai gyakorlatnak megfelelő kategóriájába kerülhetnek, átugorva ezzel a Pedagógus II. fokozatot.

TÁJÉKOZTATÓ A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNYRŐL

– A pedagógusok előmeneteli rendszere –

Az első minősítés megszerzése tehát minden pedagógus számára kötelező, ez alól kizárólag azok a pedagógusok mentesülhetnek, akik a rendszer bevezetését követő 10. tanév végéig elérik a nyugdíjkorhatárt. Számukra a minősítés választható lehetőség, amennyiben nem kívánják minősíttetni magukat, pályájuk végéig a Pedagógus I. fokozatban maradnak.

Az egyházi és magán fenntartású intézmények pedagógusaira ugyanezek a szabályok érvényesek.

V. A minősítési eljárás

A minősítő vizsga és a minősítési eljárás háromfős, a feladatra irányuló központi továbbképzést teljesítő szakemberekből álló bizottság előtt zajlik. A minősítési eljárás során a bizottság a pedagógusok teljes körű tevékenységét értékeli előre meghatározott és nyilvános protokollok alapján. Az eljárás során nincs vizsgaszituáció, az értékelésnél nagy súllyal esik latba a pedagógusok önértékelése.

A bizottság elnöke a kormányhivatal által delegált köznevelési szakértő. A bizottságnak tagja továbbá:

- Gyakornok minősítő vizsgája esetén: a pedagógusképző felsőoktatási intézmény felkészített oktatója és a pedagógust alkalmazó köznevelési intézmény vezetője,
- Minősítési eljárás esetén: a Pedagógus Kamara felkészített szakértője/ a Kamara megalakulásáig egy másik, az értékelt pedagógus munkáltatójával azonos feladatot ellátó köznevelési intézmény pedagógusa és a pedagógust alkalmazó köznevelési intézmény vezetője.

A minősítő vizsgát és minősítési eljárást a kormányhivatal szervezi. A minősítő vizsgára és a minősítési eljárásra a pedagógusnak a kormányhivatalnál kell jelentkeznie. [64.§ (6)]

A pedagógus a minősítő vizsga vagy eljárás után 30 napon belül bíróságtól kérheti a minősítés „hibás vagy valótlan ténymegállapításának, személyiségi jogát sértő megállapításának megsemmisítését”. [64.§ (9)]

NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM

TÁJÉKOZTATÓ A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNYRŐL

– A pedagógusok előmeneteli rendszere –

A minősítési eljárás részletszabályairól az idei év során kiadásra kerülő kormányrendelet szól majd. Az új pedagógus minősítési rendszert a 2012/2013-as tanév során kipróbáljuk, így az új előmeneteli rendszer 2013. szeptemberi hatályba lépése előtt lesz lehetőségünk az esetleges korrekciókra.

VI. Alkotói szabadság

A legalább Pedagógus II. fokozatot elért pedagógusok a jogszabályban meghatározott feltételek teljesítése esetén egyéves alkotói szabadságra pályázhatnak. Az alkotói szabadságot tízévente, az életpálya alatt legfeljebb három alkalommal lehet igénybe venni.

Gyakran ismétlődő kérdések a témához

A rendszer bevezetésekor lehet-e minősítés nélkül a Mesterpedagógus vagy a Kutatótanár fokozatba kerülni?

Nem. A rendszer bevezetésekor, vagyis 2013. szeptember 1-jétől minden pályán lévő pedagógus a Gyakornok vagy a Pedagógus I. fokozatba kerül, utóbbi esetében a pályán töltött éveinek megfelelő kategóriába. A cél az, hogy mindenki vegyen részt legalább egy minősítési eljáráson.

A rendszer bevezetésekor figyelembe veszik-e a szakvizsgákat?

Az eddig megszerzett szakvizsgák természetesen az új rendszerben is érvényesek, de a bevezetésekor történő besorolást nem befolyásolják. Ugyanakkor azok, akik rendelkeznek szakvizsgával, és a többi feltételnek is megfelelnek, első minősítésük után a Pedagógus II. fokozat átugrásával léphetnek a Mesterpedagógus fokozatba.

Előfordulhat-e, hogy valaki kevesebbet keres az új rendszerben mint a jelenlegiben?

Az új bértábla úgy lett kialakítva, hogy már a bevezetésekor mindenkinek emelkedjen a

NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM

TÁJÉKOZTATÓ A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNYRŐL

– A pedagógusok előmeneteli rendszere –

bére. Ez vonatkozik a szakvizsgával rendelkezőkre is. A mellékelt táblázat pontos kitöltésével ezt ellenőrizheti is.

Ha a bevezetéskor mindenki a Pedagógus I. kategóriába kerül, lehetséges-e, hogy egy kevesebb tapasztalattal rendelkező pedagógus többet keressen mint régebben pályán lévő kollégája?

Mivel a bértábla a pályán töltött éveket is figyelembe veszi, ez nem fordulhat elő.

A már pályán lévők minősítésének sorrendjéről ki fog dönteni?

A minősítések sorrendjéről a kormányhivatal dönt az idén kiadásra kerülő rendeletben meghatározott szempontok figyelembevételével.

Igaz-e, hogy aki „nem megfelelt” minősítést kap, azt elbocsátják?

A minősítő vizsga vagy a minősítési eljárás sikertelenség esetén egyszer megismételhető. Aki a megismételt vizsgán vagy eljáráson sem felel meg, annak közalkalmazotti jogviszonya, munkaviszonya a törvény erejénél fogva megszűnik [64.§ (8)]. A rendszernek azonban nem az a célja, hogy a pedagógus-társadalmat megsűrje vagy rostálja, hanem a nevelés-oktatás eredményességének, minőségének javítása, a jól teljesítő pedagógusok jutalmazása és a pedagógus szakma presztízsének növelése. Éppen ezért rugalmas a minősítő vizsga határideje is. Ha a gyakornok két év után nem érzi elég felkészültnek magát a vizsgára, akár még további két évig gyakornok maradhat. [v.ö.: 7. melléklet A oszlop 2. sor] A nemzetközi – például a brit – gyakorlat is egyértelműen azt mutatja, hogy a pedagógusok értékelési rendszere csak szélsőséges esetekben vezet egyes pedagógusok pályaelhagyásának kikényszerítéséhez.

Kell-e fizetni a minősítő vizsgáért, eljárásért?

A pedagógus számára első alkalommal ingyenes lesz a vizsga vagy az eljárás, ha sikertelenség miatt ismételnie kell, a megismételt vizsgáért vagy eljárásért már fizetni kell.

Mi a különbség a minősítő vizsga, és a minősítési eljárás között?

Minősítő vizsgát a gyakornoknak kell tennie ahhoz, hogy a Pedagógus I. fokozatba kerüljön. A minősítési eljárás a többi fokozatba lépés feltétele. A vizsga során a

NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM

TÁJÉKOZTATÓ A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNYRŐL

– A pedagógusok előmeneteli rendszere –

gyakornok arról is számot ad, hogy gyakornokként mit tanult meg a szakmáról, hogyan fejlesztette szakmai gyakorlati ismereteit. A további fokozatok esetében szereplő eljárás azonban nem vizsga, ennek során a pedagógus előző minősítés óta végzett teljes körű tevékenységét értékeli a bizottság.

Lehet-e az eljárás eredménye ellen fellebbezni?

Szabálytalanság, törvénysértés, valótlan megállapítás, személyiségi jogot sértő megállapítás miatt lehet bírósághoz fordulni.

A pótlékok vonatkozásában ki dönti el, hogy minimum vagy maximum pótlék jár-e?

Az Nkt. 94.§ (4) g) pontja szerint kormányrendelet fogja rögzíteni „a 8. mellékletben meghatározott keretek között az illetménypótlék és a kereset-kiegészítés, a jutalom megállapításának részletes szabályait”, ez tehát egyértelmű és objektív szabályok szerint történik majd.

Ki finanszírozza a továbbképzéseket?

Szándékunk szerint a költségvetés támogatja a továbbképzéseket. 80% ebből, 20% a pedagógus saját forrásából fedezendő, de a munkáltató ezt is átvállalhatja.

Legközelebbi teendők

- 2012. február utolsó munkanapjáig megállapodást (tankönyvellátási szerződést) kell kötni a tankönyvforgalmazóval. A 2012-13-as tanévre vonatkozó tankönyvrendelés teendői a jelenleg hatályos jogszabályok szerint
- A Nat társadalmi vitája (<http://www.ofi.hu/nyilvanos-uj-nemzeti>)
- 2012. december 31-ig a pedagógiai programok és SZMSZ-ek felülvizsgálata a 97.§ (14)-(15) alapján

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvénnyel kapcsolatos kérdéseiket a cxc@nefmi.gov.hu címen várjuk.